

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 26. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstain és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Nyilvántartási czikk sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

october—decemberi folyamára.

Előfizetési ár:

Félévre 6 forint o. ért.
Évnegyedre 3 „ „ „
Egy órá 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Minthogy a lapunk mellékletében közreadott törvényjavaslat a polgári pörrendtartásról, a jövő évnegyed alatt kerül országgyűlési tárgyalás alá; kiadónkkal akképp intézkedtünk, hogy évnegyedes új előfizetőink ezen munkálattal szintén megkaphassák. Szíveskedjenek ehhez képp t. új előfizetőink lapunk kiadó-hivatalánál megtenni megrendelésüket.

A „K. Közlöny“ szerkesztősége.

A magyar király, mint „summus justitarius“

megszűnt-e lenni az 1848-diki törvények következtében?

III.

(J.) Az igazságszolgáltatás tekintetében jobb és biztosabb jövőnek kell, hogy eleibe nézzünk, csak azért is, mivel az ismét helyreállított ősi törvényeinknél fogva, helyre kell hogy álljon az ősi törvényekben gyökerező summus justitariusi magasztos hatása is a Felsőnek, melynélfogva a törvény szerinti jó igazságszolgáltatásra, főleg a lényegnek megfelelőre felügyelni hivatva van.

A Felső közelebb tette le a hitet az igazságszolgáltatásra; először az evangéliumra a béke fenntartása iránti fogadásával együtt; másodsor a szabad ég alatt a világ előtt a decretalis esküt, fogadván, hogy kinek-kinek igazságot szolgáltat és mások által szolgáltatni fog!

Ezen ünnepélyes fogadásnak realis alapjának kell lenni, ez nem lehet csak is pusztaszó és ceremonia. A Felső summus justitariusának tehát meg kell maradnia, azt megmenteni és életbe kell léptetni, különben nem lenne értelme ezen nagyfontosságú fogadásnak, s nem képzeltető, miképp szolgáltat a Felső igazságot, ha arra fel nem ügyelne s az elkövetett nyilvános törvénysérelmet nem orvosolhatná s nem orvosolathatná; nem volna értelme a Leopoldinum diploma azon feltételének: „salvo in gravioribus negotiis recursu ad regem!“

Már pedig a Leopoldinum diploma sarkalatos törvény, azt meg kell tartani, mindaddig, míg azon a törvényhozás formulázott változtatást nem tesz. A Felső summus justitariusága tehát kérdés tárgya sem lehet, azt megóvni a monarchia fogalmának legszentebb érdeke is kívánja; mivel ennek üdvös és sikeres gyakorlatánál fogva született a népben a Felső határtalan igazságszeretete iránti bizalom és az ebben gyökerező pietás, mit a fejedelem iránt megóvni s azt táplálni minden hazafi szent kötelességének tartja; de annak alapjának, realis alapjának is kell lenni.

Tehát csak is az lehet kérdés, hogy az 1848-iki törvényekkel és azok által előidézett változásokkal egybehangzólag a Felső ezen jogát miképpen gyakorolhatja az igazságszolgáltatás érdekében? Mi vagy közvetlenül, vagy pedig közvetve történhetik; közvetlen, ha azt a hon legbölcsebb törvénytudói tanácsával támogatott Felső a törvény által meghatározandó esetben közvetlenül maga gyakorolja; a mint azt a régi magyar királyok a mohácsi vészedelem idejéig és ennek után az erdélyi nemzeti fejedelmek is törvény szerint gyakorolták, a mi a parlamentaris rendszerrel éppen úgy megférhet, a mint ez megfér Angliában is, a hol a király most is summus justitarius és éppen a múlt évben hoztak a hirlapok egy esetet elé, a hol a királyné egy rendkívüli esetben a legfőbb törvényszéknek ítéletét a valódi igazság ér-

dekében cassálta. Vagy pedig gyakorolhatja a Felső a summus justitariusi magasztos hatását egy egészen magára álló, a haza legjelesebb, bölcs és juris prudenter gondolkozni tudó (nem pedig perrendtartás szerint működni szokott) tapasztalt törvénytudókból alkotandó és kitünő elnök által vezérelendő semmitő törvényszék által, melynek magára külön kell lennie és semmi esetre nem lehet osztálya a septemviratusnak, *) mely, mint bíróság éppen úgy követhet el nullitást, mint más bíróság, s a septemviratus nem lehet privilegizálva a nullitás elkövetésére, hogy az mindenesetre jogerőre jöjtenek s azért megmásolhatatlannak tartassék. Tehát annak is egy különálló Cassationshoff felügyelete alá kell tartozni, melynek hatása köréhez tartozzék a többi között:

a törvényeknek hiteles magyarázatja, főképpen azok szellemi értelmének meghatározása és teendői közé tartozzék mindenekfelett nemcsak a formalis, hanem leginkább, a miről a bécsi halva született Cassationshoffnak fogalma sem volt, a materialis jogi nullitásoknak megsemmisítése is. Egyébiránt:

a Cassationshoff hatáskörének és szervezésének módja a törvényhozás dolga; az azonban áll és állani kell, hogy valamint a Cassationshoff minden, az általa hozott s a legfőbb törvényszék, vagy septemviratus határozatát, vagy ítéletét megsemmisítő határozatainak, mint eddig ez az erdélyi kancelláriánál történt a Felső aláírásával ellátott rescriptum alakjába történheték, s éppen egy a Cassationshoffnak, hogy rendes elnöke legyen, arra senki úgy hivatva nem lehet, mint a Nádor, a Felsőnek távollétébeni helytartója, **) ki eddig is a septemviratusnál, melynek törvény szerinti közbirája volt, mint királyi helytartó elnököl, az országbíróknak decretalis elnöke a septemviratusnál maradván.

A semmitő-szék elnökletét illetőleg az tagadhatatlan, hogy annál sem a miniszter-elnök, sem az igazságügyi miniszter nem elnökölhetnek, a midőn az igazságügyi miniszternek főképpen administrationalis hatáskörének kell lenni és annál fogva köteles a jó igazságszolgáltatásra felügyelni, hogy a bíróságokat lehetőleg alkalmatos, t. i. a szükséges értelmiségi, morális és politikai kellekkel ellátott jeles egyénnel lássa el, mivel csak is ilyenektől, főleg pedig értelmes bíraktól lehet okosan és biztosan jó igazságot remélni; azért is a miniszter a bíróságok alkalmatos voltáról felelős, s ha vigyázatlanul nem alkalmatos bírákat találna ki-nevezni, kinek főképpen tudatlansága által egy peres félnek kár okoztatik, azt a miniszter, vagy helyette az állam megteríteni tartozik; azért is mind a Cassationshoffnak, mind pedig a legfőbb törvényszéknek ügyes, tapasztalt, jó törvénytudókkal ellátása a miniszterium dolga lévén, ezeket ilyenekkel főképpen a szolgálat érdekében, minek főirányadónak kell lenni a bírák kinevezésénél, annál nagyobb ügyelettel, igazsággal s lelkiismerettel tartozik a miniszterium betölteni, mivel a jó igazságszolgáltatás inkább függ a bíráktól, kiknél a szükséges értelmiségi, morális és politikai kellekkel feltálatlan, kik tudják is, akarják is az igazságot szolgáltatni és a törvényeket tisztelik, ezektől inkább függ a jó igazság, mint a törvény jó-ságától; mivel nincsen veszedelmesebb a tudatlan bírónál, kinek hibás véleménye által az ember élete, becsülete, vagyona veszedelmében van és kipótolhatlan kárt okozhat, melyért végül az illet vigyázatlanul megtevő miniszterium mindenesetre a haza előtt is felelős, ha a felelősség valóság gyanánt veendő; azért is semmi sem bizonyosabb, mint hogy a bíróságok kinevezésénél minde- nekfelett a képzettségnek kell lenni legfőbb

*) Midőn e czikket törvénykezésünkben gyakorlott írója összeállította még az új pörrendtartási szervezet nem került napfényre. E hó 5-én közreadott czikkünkben följeltettük az okot, miért nyugszunk meg azon, hogy a királynak a Leopoldi diploma szerint is szélesbírt jog, egy semmitő székre szálljon. Fölemlítjük azt is, hogy jobb volna ennek a curiától külön-vált hatóságnak lenni, erre azonban nagy súlyt nem fektetünk, minthát az igazságügyi miniszteri munkát a curia első, vagy is semmitő osztályának hatáskörét; a második, vagy főtörvényszéki osztálytól egészen elkülöníti, reméljük e czikk írója is osztja megnyugvásunkat.

Szerk.

**) A főtörvényszék felelős állása a felelős miniszteri rendszer behozatala után ajánlatosabbá teszi azon elnökletet, mit az igazságügyi miniszteri munkát állított fel. Szerk.

érdemnek és irányadónak, és a bíróságot nem lehet, nem szabad jutalom gyanánt osztogatni és azt Versorgungs Anstalt gyanánt tekinteni.

Es különösen kikerülendők látjuk azokat, a kik Krausz iskolájában növekedve bíróság gondolkozni, juris prudentiával bírások nem képesek, a kik csak a formaságok gépei s nem az igazságot szolgáltatják ki, csak kaptára feszítik azt. Kívánunk törvényszékeinkre ép fejű, magyar juris prudens emberek.

Kolozsvár. szept. 18. 1867.

A mint már két utóbbi számunkban megbízható hazánkiai újból értesítették az olvasóközönséget az Apulum romjai fölött folyó ásátásoknál felszínre kerülő kincsek megvédésére kellő gond nincs fordítva.

Minket ugy értesítettek, hogy míg az ásás a megye határain folyt, a megye főispánja tett intézkedéseket, s miután Fehérvár határára ment át, ama város főbírója szintén figyelmes gondot fordít ezen műkincsek megvédésére.

Azonban utóbbi tudósítók, kik a helyszínen értesítésünk után is voltak, úgy találják, hogy kellő gond nincs fordítva és sok becses kincs veszendőbe ment és megy.

Egyetlen ily kincs szétszórása nagy kárára lehet a tudományosságnak: kíváncsok volna tehát, hogy ez ügy előtt a kormány ne hunyjon szemet, a mely hathatósabb intézkedést tehet, mint egyes hatóságok főnökei.

Hivatalos közlemények

(A „Budapesti Közlöny“ után.)

Igazságügyminiszteri rendelet.

Addig is, míg az ügyvédség az erdélyi részekben a fennálló törvénykezési rendszerrel kapcsolatban célszerűleg átalakíthatnák, az országgyűléstől nyert fölhatalmazásom erejénél fogva, s O. cs. Apost. kir. Felsőnek folyó évi auguszt. hó 30-án kelt legfelsőbb jóváhagyásával a következő szabályok lépnek hatályba:

1. Az 1853-dik évi oct. 10-ről kelt ügyvédi rendtartás 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9. §§-ai hatályon kívül helyeztetnek, és azok helyett rendeltetik:

Az ügyvédséget szabadon gyakorolhatja minden erdélyi, vagy magyarországi állampolgár, ki a szabályszerű jogi tanulmányokat bevégezte, ezekből az előszabott elméleti vizsgálatokat sikeresen kiállotta, ügyvédi gyakorlatba történt rendes felvételétől számítandó legalább két évi törvénykezési folyamatos gyakorlalkodás után, mely két év közül legalább egy ügyvédi gyakorlatban töltendő, az erd. kir. tábla, illetőleg a nagyszabasi feltörvényszék előtt az ügyvédi vizsgálatot sikerrel letévén, annak alapján ügyvédi oklevelet nyert, az ügyvédi esküt letette és oklevelét lakhelye törvényhatósága útján országsszerre kihirdettette.

2. Az ügyvédi rendtartás 31—38. §§-ai által szabályozott ügyvédi választmányok alakítása a kir. tábla feltörvényszéki területére nézve felfüggesztetik és egyelőre rendeltetik, hogy az ügyvédgyakorlatok alkalmakozásukat a királyi táblánál jelentsek be, továbbá szegényeket képviselő ügyvédek a bíróságok által jelöltessenek ki. A nagyszabasi ügyvédi választmány jelen szerkezetében és működésében további intézkedésig megmarad.

3. Az ügyvédi rendtartás 62-dik §-a 1., 2., 3. és 4. pontjai hatályon kívül helyeztetnek.

4. Az ügyvédi vizsga ezen két ügyvéd közreműködésével, kik a kir. táblai, illetőleg nagyszabasi feltörvényszéki elnök által, annak székhelyén lakozó ügyvédek közül jelölendők ki, — eszüköltessek — a szóbeli vizsga pedig nyilvános legyen.

5. A kir. táblától, vagy a zásás nemzeti egyetemről a „kir. táblai utasítás“ illetőleg a korábbi gyakorlat értelmében ügyvédi oklevelet nyert, meghitezt és ügyvédi oklevelüket az 1. pont alatt módoszat szerint újból kihirdető ügyvédek, ha az ügykúdestól bírói fegyelmi határozat által meg nem fosztattak, az ügyvédség gyakorlatában ezenül nem gátolhatnának. Az 1853-ki ügyvédi rendtartásnak jelen szabályok által nem érintett többi, névszerint az ügyvédek jogait és kötelességeit s az ügyvédek feletti fegyelmi hatalom gyakorlását tárgyzó szabályai, ugyszintén az ügyvédi gyakorlatot és vizsgát szabályozó 1854. oct. 11-ki rendelet s az ezzel kapcsolatos későbbi rendelkezések, a mennyiben a szabályokkal nem ellentézők, további intézkedésig érvényben maradnak.

Kelt Pesten, 1867. évi szept. 7-én.

Általános utasítás a közadók behajtása iránt.

1. §. A közadó-illetékek pontos befolyásától feltételeztetvén az államszükségletek fedezése, ezen jövedelmeknek a közpénztárakba fennakadás nélküli s a költséges végrehajtási eljárás mellőzésével befizetését előmozdítani a törvényhatóságok feladata.

2. §. A törvényhatóságok köréhez tartozik tehát, végrehajtó közegeket utasítani, hogy szigorúan ügyeljenek arra, miszerint azok, kik az egyes községekben az adóbeszedésre hivatva vannak, mindent megtegyenek, a mit az adók rendes befolyása megkíván.

3. §. Az adóhivatalok minden adó-évnegyed második havának 15-éig a szolgabírákhoz átteszik az adóhátralékokról községenkénti kimutatását azoknak, kik adóbefizetési kötelezettségeiknek eleget nem tettek.

4. §. E kimutatásokat a szolgabírák a községek előjáróhoz azon meghagyással küldik ki, hogy a hátralékban maradt adókötelezettségek a végrehajtási eljárás következményeire figyelmeztetvén, tartozásaiknak nyolcz nap alatti befizetésére felszólítsák.

5. §. A szolgabírák kötelesek személyes meggyőződést szerezni arról, vajlon a megintés valóban megtörtént-e, s minő sikerrel.

6. §. Ha az önkéntes befizetések nagyobb mérvben elmulasztása következtében beáll a végrehajtási eljárás szükségessége: ezt, az adópénztári hivatalok jelentéséi alapján, akár egész körületekre vagy községek, akár egyes egyénekre nézve a pénzügyi felügyelőségek fogják elrendelni.

7. §. A pénzügyi felügyelőség tartozandó idevonatkozó intézkedéseiről a kiküldendő tisztviselők megnevezése s a végrehajtás terjedelmének s kezdetének megjelölése mellett a megyei alispánt értesíteni.

8. §. Az alispán értesítvén a szolgabírókat, egy- szersmind utasítja, hogy viszont a községbírákat haladéktalanul értesítsék, s az adótartozások egyéni kimutatásának készen-tartására kötelezzék. Maguk pedig vagy személyesen, vagy helyettes kiküldésével a végrehajtásnál a közigazgatási hatóságot a fennforgó viszonyok szüksége szerint képviseljek.

9. §. Ha a közigazgatási közegek a végrehajtási eljárás alkalmával meg nem jelennek, ezen körülmény a végrehajtás folyamatát semmiképp sem gátolhatja.

10. §. A közigazgatási küldöttnek feladata: a) törvényszerűen közreműködni mindazokban, melyek a rend fenntartására s a végrehajtás folyamában felmerülő intézkedések teljesítésének biztosítására tartoznak;

b) ellenőrizni az állam, a község és egyének érdekeit, névszerint a községi pénzkezelésnél előforduló rendtelenségek esetében a vizsgálati és biztosítási intézkedéseket azonnal megtenni s oda működni, hogy az adófizetők netalán hiányos nyugtatványozás által ne károsíttassanak. Felszólamlása tehát azon esetben, ha az adókötelezettől a szabályszerűen kivetett összegnél nagyobb, vagy pedig már részben lefizetett vagy elégedett összegek követeltetnének, a kérdéses többlet erejéig mindaddig felfüggesztő hatással bír, míg az ügyet a pénzügyi felügyelőség el nem dönti.

11. §. Az adótartozás mennyiségének kiszabása, fizetési halasztások engedélyezése, kényszer-végrehajtás keresztülteltele kizárólag a pénzügyi hatóság körébe tartozik.

12. §. A mint a végrehajtásra kiküldött pénzügyi tisztviselő a községben megjelenik, azon hátralékban levő adókötelezettek, kiknek nem a követelés lényege, hanem a számtételek helyessége ellen van kifogásuk, jogosítva vannak a végrehajtás előtt leszámlást követelni. Ennek eredménye az adókönyvben feljegyzendő.

13. §. A kérdésbe nem vont, vagy a fennebbi §-ban körülírt módon megállapított tartozások behajtásának eszközölésére a megelőző zálogolást a kiküldött vagy maga teljesítheti, vagy annak teljesítésével a községbírókat bízhatja meg.

14. §. A zálogolást teljesítő mindkét esetben tülstént a végrehajtás helyére megy, ott két becsűs közbejöttével a tulajdonosnak vagy megfizetőjének, vagy ezek távollétében két tanúnak jelenlétében az adóhátralékosnak ingó vagyontól annyit foglal le zálogul, mennyi az adóhátralék és a zálogolás költségeinek fedezésére kívánatik.

15. §. Mindenekelőtt a hátralékban maradt adókötelezettek készpénz-jövedelmei, mint ház vagy földbirtok utáni bérjövödelmei, vagy kisebb királyi haszonvételekből eredő illetményei foglalandók le s a megtörtént lefoglalásról írásban tudósí-

tandók az illető bérlok, kik is ennek folytán a lefoglalt összegekért minden körülmények közt felelősek.

16. §. Ily jövedelmek hiányában a könnyen pénzre tehető ingóságok foglalandók le, elvül tüzeltén ki, hogy a hátralék az adókötelezettség nézve minél kevésbé kártékony és sértő módon biztosítható; névszerint, hogy oly tárgyak, a melyeknek eladása által az adókötelezettség nagyobb kár okoztatnék, mintsem az adóhátralék fedezésére elkerülhetlenül szükséges, a mennyire lehet, megkíméltesse, s a kéznél levő tárgyak közül mindig azok foglaltassanak le, melyeket az adózó legkönnyebben nélkülözhet, feltéve, hogy a tárgyak egyszersmind könnyen el is adhatók.

17. §. A zálogolás alól azonban kivételnek:

- a) a földművelésre szükséges eszközök;
- b) a gazdaság folytatására nélkülözhetlen ingasmarha;
- c) az adózónak ipartüzésére nélkülözhetlen műszerei;
- d) a mindennapi szükséges öltözk.

18. §. A lezálogolt javak összeirandók s egyúttal a jelenlevő becsütők által megbecsültetendők, s a szükséghez képest vagy a tulajdonos öröke alatt hagyandók, vagy a község-előjárónak örökösödéséig átadandók.

19. §. A lezálogolt javaknak a zárlat feloldása előtti elidegenítése vagy elcsikkasztása ugyanazon következményeket vonja maga után, mint melyek a rendes bírósági eljárással lefoglalt javak elidegenítésének esetére kiszabva vannak.

20. §. A teljesített zálogolás és becsülés felől egy minden részről aláírt, vagy az aláírás megadására esetén ennek feljegyzésével ellátott jegyzőkönyv vétetik fel, mely a tárgyak megnevezését, becsértékét, azok mikénti biztosításának módját, hivatalos megőrzés vagy a tulajdonosnál megtagadás által tartalmazza.

21. §. Ha a lefoglalt vagyon a következő 14 nap alatt a hátralék és a közbejött költségek lefizetésével tisztáztatik, a zárlatot a községbíró önhatálmilag feloldhatja. Ellenkező esetben az illető adóhivatalnak a 14 nap leteltével jelentést tesz.

22. §. Az illető adóhivatal tekintettel az idő és költség-kimérésre s a legmagasabb értékesítést kilitáshoz helyező viszonyokra, az árverést több hátralékosoktól lefoglalt tárgyakra nézve egyúttal tűzheti ki, akár a helyszínré, akár a kerületben létező vásári joggal bíró községekbe.

23. §. Ezen árverési határidők tudomás és közhírrététel végett a szolgabíróval tudatandók.

24. §. Köteles lesz a szolgabíró az ekként elrendelt árverést legalább is a hivatal székhelyén — azon községben, hol a zálogolás történt — ott, a hol az árverés megtartani fog, köröztetés által közhírré tenni.

25. §. Ezen hirdetésnek tartalmaznia kell:

- a) a zálogba vett tárgyak megnevezését;
- b) a tartandó árverés helyét;
- c) a napot és órát, melyben az árverés tartatni fog;
- d) azon feltételt, hogy a tárgya a becsáron alól is eladatik s a vételár azonnali lefizetésére köteleztetik.

26. §. Az árverés foganatossításával, 50 ft értékén túl nem terjedő zálogolásoknál, az adóhivatalok a község-előjárókat is megbízhatják, kik az a fennebbiek szerint kitűzött időben teljesíteni kötelesek.

27. §. 500 frton túl terjedő zálogolási eseteknél tartozik a szolgabíró az árverési határidőt az egész szakasz területén köröztetés által közhírré tenni.

28. §. Az árverési határidő elérkezésével az adóhivatali kiküldött, foganatossítás végett az árverés színhelyén megjelenő, a községi előjáróság két küldöttjének, vagy ha ezek bármikor jelen nem lennének, két felveendő tanu közbejöttével a kitűzött órában az árverést megindítja. A szolgabíró meg nem jelenése az árverési eljárást se fel nem függesztii, se nem érvényteleníti.

29. §. Az árverelt zálogtárgy rendszeren a becsértéken alól is a legtöbbet ígérőnek átengedtetik; ha azonban az egyes tárgy értéke 50 frtot meghaladna, akkor az érték háromnegyedén alól az első árverésen le nem ütötték, hanem újabb árverés kíséreltetik meg, s ezen második árverésen a tárgy a legtöbbet ígérőnek mindenesetre átengedtetik; ily esetekben azonban már az első árverés kitűzése alkalmával egy második, 14 napon túl nem terjedő esetleges árverési határidő is tűzetik ki, s közhírrétételre egyúttal eszközöltetik.

30. §. A zálogolásért, becslésért és árverésért bélyeg- vagy díj-illeték felszámításának nincs helye, a végrehajtási költségek tehát a megyei tisztviselőknél, a becsütők és az árverésnél közreműködő községi előjáróknak a megye községe által megszabandó díjaiból és a pénzügyi közegek napdíj- és fuvarilletményéből, ugy a tárgyak szállítási költségeiből állandának.

31. §. Ezen költségek, midőn több hátralékos ellen intéztetik a végrehajtás, azok között egyenlő részben felosztandók.

32. §. Az árverés tényéről felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az árverelt tárgyak megnevezését, azok becsértékét, a legmagasabb ajánlatot, a megvásárló nevét s a foglalási költségek megállapítását és alá kell íratnia ugy a

végrehajtást, foganatossító, mint a községi előjáróságot képviselő két tag, vagy esetleg két tanu által. A 26. §. esetében pedig a községi előjárón kívül még két hiteles tanunnak is alá kell írnia az árverési jegyzőkönyvet, mely az árverés befejezése után a foglalási jegyzőkönyvekkel együtt, az eredmény felől tájékoztatót végett a községbíróval véglegesen leteendő, hol azt a felek bármikor megtekinthetik.

33. §. Az árverésből bejött pénz a községben adóbeszedésre hivatott tisztviselőnek nyugta mellett átadandó, ki abból rögtön törlesztvén a tartozási hátralékokat s árverési költségeket, a netaláni többletet a foglalási és árverési jegyzőkönyvekkel együtt nyugta mellett a végrehajtást szenvedettnek kézbesíti.

34. §. Ha a fennebbi árverelés után a lefoglalt tárgyakért bevett összeg a hátralékos tartozásait nem fedezi: akkor a hátralékosnak egyéb fennmaradt ingóságai ellen a végrehajtási eljárás újabb megindítatik, s csak, ha ingóságai többé nem volnának, akkor lesz a zálogolás az ingatlankra diterjesztendő. Ha ezen zálogolás után 14 nap múltával sem rovatnék le a tartozás, akkor az árverés elrendelése iránt a pénzügyi felügyelőség után a pénzügyminiszteriumhoz lesz jelentés teendő.

35. §. Oly esetekben, midőn a megzálogolando egészen el van szegényedve, s csak oly tárgyakat bír, melyek nélkül maga és családja életének fenntartása lehetetlen, e föltűt a jelenlevő szolgabíró által pontos nyomozás tartandó, és a jegyzőkönyv, adóhalasztás vagy adóelengedés céljából, a pénzügyi felügyelőséghez átteendő.

36. §. Ezen szabályok a közvetlen adók és illetékek behajtásánál alkalmazandók; valamint irányadóak lesznek azon kiváltságot követelések beszedésénél is, melyekre nézve a fennálló gyakorlat szerint a közadókra nézve megállapított eljárási szabályok szolgálnak zsinórmértékül.

37. §. A megyei hatóság alatt nem álló kerületekben, városokban vagy egyéb községekben azon teendőket, melyek e szabályokban az alispáni és szolgabírói hivatalokra ruháztatnak, azon községek végzendik, melyeket az említett hatóságoknál a megfelelő hivatalos hatáskör illet.

Előterjesztése a magyar királyi igazságügyi miniszteriumnak a törvénykezési rendtartás tárgyában.

(Folytatása és vége.)

6. Midőn az osztályos egyezés nem sikerül, a felek per útjára utasíttatnak: első sorban azon kérdés vár feleletre, ki tartozzék az örökösök közül felpereskép fellépni. A bizonyítás szempontjából természetesen látszik azt utasítani e lépésre, kinek követelése valamely fennálló törvényes vélelemmel áll ellentétben, s kinek, hogy követeléséhez juthasson: e vélelmet le kell rontania; mert a ki mellett a látszat ugy is bizonyít, további lépésekre a bizonyítás terén mindaddig nem köteleztethetik, míg valamely állítás, vagy követelésbe vett jog a látszat védelmi erejét kérdésessé nem tette. Ez elvet a fennálló eljárásban is alkalmazva látjuk, perutrá most is azon fél utasítatván, kinek igényei mellett kevesebb törvényes vélelem harezol (id. törv. szab. I. 165. §.). De a törvényes gyakorlat az örökjog czimeit veti mérlegbe, hogy a védelmek súlyát meghatározza, s az igénylők közt a szerint tesz különbséget, a mint szerződésre, végrendeletre vagy a törvényre hivatkoznak. Ily alkalmazásában az elv sokszor a legerősebb vélelemmel, a birtok vélelmével jó összehasonlításba. A törvényes örökös péld. birtokban van s a birtokon kívül álló végrendeleti örökös ellen követelni kénytelen a jogot, mit tényleg ő birtokol; mi által a birtokvélelem illuszióvá válik. A javaslat ez utóbira fekteti a súlyt; per útjára, ha az egyezés nem sikerül, a birtokon kívüli feleket utasítja, s választást a bírónak az örökjog czimehez s általában a körülményekhez képest csak akkor enged, ha az örökösök közül egyik sem volna birtokban. (394. §.)

7. Az anyagi jog szerint a szent korona ügyvédének öröklése ott, hol sem törvényes, sem végrendeleti örökösök nem léteznek, az egész hagyatékra kiterjed (id. törv. szab. I. 18. §.). De az eljárásról s különösen a felmerülő igények érvényesítéséről nem volt eddigi törvényeinkben elég gondoskodva. A javaslat mind a hagyaték biztonságát (402. §.), mind a netáni örökösök és hitelezők érdekeit (403—405. §§.) szem előtt tartá s az eljárás hiányait e részben is orvosolta.

8. A holtak nyilvánítás (408—414. §§.) és az elvesztett okiratok megsemmisítése (415—419. §§.) az eddigi gyakorlat nyomán s némi kiegészítéssel szabályoztatott. Az öröklemküli bizonyítás motívuma magában a törvényjavaslatban foglaltatik (420—428. §§.). A hivatalos bizonylatok részletesebb szabályozását (462—478. §§.) a gyakorlati szükség s az egyformaság követelte.

9. A hitbizományi örökösödést régebben az 1688. és 1723. évi törvények szabályozták; jelenleg az 1862. nov. 9-én kelt kir. rendelet szolgál zsinórmértékül. Az örökösödési és birtokviszonyok újabb alakulásai, valamint az előbbre haladt jogrendszer ez utóbbit ajánlhatóbbá teszik. A mennyiben azonban ez intézmény által anyagi jog is

van érintve: időelőttinek láttam annak gyökeres átdolgozását e munkálat körébe vonni; de a tényleges állapotot sem vélem fenntarthatónak lényeges módosítás nélkül. A jelenleg érvényben levő szabályzat nem áll összhangban az intézmény célzatával. Az alapító meglehetősen gondoskodása nemzedéket ölel fel; diszes sorát látja az utódoknak, kiket fény, gazdagság környez; atyai szíve nem tehet különbséget a közelebbi és távolabbi magzatok közt, annál kevésbé akarhat egyiknek nagyobb előnyt juttatni osztályrészül másoknak sérelmével. A fennálló szabályzat a tényleges birtokosnak ki-válólag kedvez; megengedi, hogy ez a hitbizományi jószág egy harmadrészt eladósíthassa, vagy ha tökéből áll, egy harmadát felvehesse (1862. november 9-én kelt kir. leirat 18. §.), a visszafizetésre pedig az adósságból évenként öt százalékot törlesztthessen (u. o. 21. §.). Az eladósítás, az értékesítés e szerint magából a törvényből veszi ingerét; hányadik az, ki az utódok érdekében felhasználatlannal hágná az alkalmat, mely az önzésnek annyira kedvez, a törvényben pedig önként kínálkozik? Aztán nem ismernők a becsü szívságát, mely a törvényes mértéket hamis arányra fekteti? Ezek után az utód a legkedvezőbb esetben két harmadát kapja annak, mit az alapító, hogy a törvény szavaival éljek, „minden jövődő vagy legalább több nemzedékre a család elidegeníthetetlen és feloszthatatlan örökségének” nyilvánított; vagy az elődök által felszedett adósságok törlesztésében kell fáradsa, oly birtok után, mely övé és gyermekeié egyszersmind; avagy követi ő is az árt, míg összezsap felette, s a családi vagyon idegen kezekbe jut. A javaslat az alapító álláspontjára helyezte magát; az intézmény szellemében egyenlőnek tekint birtokost és utódot; amannak élvezetjogát csak azon vonalig tűri, hol az utódnak hasonló joga veszi kezdetét; ennél fogva valamint már a hitbizomány alapításánál egyik lényeges feltételül tűzi, hogy a birtok terhesmentes legyen (436. §.): ugy később sem engedi, hogy a hitbizományi jószág terhelhetlessék (451. §.), vagy megszerzhető szerződések által a közvetlen utód a birtok átvételében és teljes élvezetében akadályoztassék. (452. §.) Az öröklésre hivatottak egyenjogúsága azonban a haszonvételeknek valamint élvezetére, ugy előállítására nézve is méltányos arányban osztja meg a kiadások terheit. Ha tehát valamely adósság bebizonyíthatólag oly hasznos beruházásokra fordított, melyek tetteleg a jószágon találtaknak, vagy a hitbizományi bíróság beleegyezésével tettek: annak megtérítését a hitelező, de csupán a hitbizományi jószág jövedelméből, a hitbizományi utódoktól is követelheti. (451. §.)

X. Némely intézkedésekről kell még szólanom, melyek e javaslat motívált ismertetéséhez tartoznak.

1. A visszaélések pénzbürséggel fenytetnek. Azon fél t. i. ki a bírókúldés iránti eljárás megindítását a per késleltetése, vagy a bíró avagy az ellenfél bosszantása végett tudva hamis előadás által idézte elő: 300 frtig (44. §.); az, ki nem létező tanura hivatkozik, vagy a tanu lakhelyét rosszul adta elő, ha a per körülményeiből kitűnik, hogy a per késleltetése, ellenfelenek vagy a bíróságnak bosszantása volt szándékában: 100-tól 300 frtig (137. §.); azon felperes, ki alperesnek előtte tudva volt lakhelyét elhallgatta s ezáltal hirdetményi idézést eszközölt: 20-tól 200 frtig (204. §.); az, ki két egyenlő ítélet ellen további felebbi-zéssel él, és felebbevezénye a harmadbírósnál is elvitetének: mint konokul perlekedő 10-től 300 forintig (227. §.); az, ki ugyanazon ítélet ellen semmiségi panasszal s felebbezéssel élt, és a semmítöszék az előbbi merőben alaptalannak találta: 20-tól 300 frtig (225. §.); végre a nyilván alaptalannul igényt támasztók 300 frtig (363. §.) terjedhető pénzbürségben marasztaltatnak. Nem tagadhatni, hogy a megtorlás szigorú, de a gonosz célzat, mely gunyt tűz a jogszolgáltatásból s az igazság kiderítését kóhalmányokkal nehezíti, ily szigorú érdemel. Vannak, kik eddig sem éltek vissza a törvény gyengeségével, és lesznek, kik jövőre is fel fognak minden pontot keresni, mely a per késleltetésének ürügyül szolgálhat, és akkor ugyanazon vádakat látnók ismételve, melyek az eddigi eljárást kárhóztatták. Nem akarám, hogy a törvény ily vádakkal szemben vélelem nélkül álljon. Mindezen bürségekért pedig első sorban az ügyvédet tettem felelőssé, első bíráját az ügynek s ténylegét az eljárás evolúciójának, kit a sikamlós utón a törvényesség ismerete, a saját fele által lehető félrevezetések ellen pedig a visszkéretési jog védelmezend.

2. A törvénykezés körébe vágó némely intézkedésekre felhatalmazást kellett kérnem. Ilyenek: az ügyviteli szabályok (5. §.), s a telekkönyvi, csőd- és bányatörvényekben követendő eljárás. (476. §.) Az ügyviteli és belkezelés bár igen szükséges kellék a jogrendben, lényegileg a bíróságok alkotmányos szervezetéből s a szentesítendő törvénykezési rendtartásból ered, a bírói felelősség pedig külön törvényjavaslatkép már a törvényhozás elé terjesztetett. Az érintett eljárási módzatok vannak ugyan, de kellő törvényes szentesítés nélkül, szabályozva (id. törv. szab. I. 21. 145. s köv. §§. u. o. IV. VII.). Addig is tehát, mi e részben a törvényhozás tüzetesen intézkednék, alkotmányos kormányzatot akartam lehetővé tenni. Az időpont, melyben a javaslat, mint törvény, hatályba lép, az

országgyűlési tárgyalások eredményétől függvén, nem volt előre meghatározható; az átmeneti intézkedések pedig a javaslat elfogadásának lesznek következményei. (476. §.)

Ezek a javaslatnak kiválóbb vonásai, a főbb eltérésekkel és motívumokkal. Mindent indokolni nem tartottam szükségesnek, legkevésbé pedig ott, hol egyes rendszabályok vagy a fennállókból vettettek át, vagy valamely indokoltélnak kifolyásaul tekinthetők.

Nem lesz-e újabb provisorium az eljárás, mely az eddigitől ennyire eltér s véglegesnek tartani nem akar? Ugy hiszem, nem. Felvette mind azt, mi jó és használható, az előbbiből; módosításainak pedig oly irányt adott, hogy előkészítse nehéz utját egy tökéletesebb rendszernek. Javítva tartja fenn a multat s mint átvételt híd nyulik be a jövőbe. — A bírói illetőséget könnyű leendő az új szervezethez idomítani; ez új szervezet a felebbviteli fórumokban kész keretet talál; a sommas eljárás már is az egyes bírák hatásköréhez tartozik; a rendes eljárásban a perkezelés és a szóbeli tárgyalást megelőző iratváltásra emlékeztet; a bizonyítékoknál és perorvoslatoknál csak a kivétel módja változik; a végrehajtás rendszerébe a bírói kiküldött helyett akár egyes bírákat, akár külön végrehajtókat beilleszteni könnyű leendő. Ily munkát a merev stabilismus vádjá nem érhet, s én a haladást nem egyedül azon mozgásban látom, melyet helyváltozás követ, hanem azon csendes műveletekben is, melyek a jövő lépteit könnyebbé teszik.

Egyébiránt éppen nem élek azon illúzióban, hogy nézeteim csatlakoznak s e javaslat, habár az az idő- és körülményekhez képest, bírálat felett állana. Annnyit akartam csupán, a mennyi kivihető; de a legjobbat a kivihetők között. Ha lesznek, min nem kétkedem, honfitársaim közül, kik hiányokat fűdöznek fel a műben és jobb tervekkel állnak elő: köszönettel fogadom a helyreigazítást s készséggel hajlok meg a jobb előtt. A czél, mit óhajtok: a javítás; a czél eszközei felett ítéljen a nemzet s a törvényhozás.

Horváth Boldizsár,
igazságügyi miniszter.

Oláhfalú m.-város tanácsától.

Van szerencsénk a jelen év szept. 1-jén tartott esküdt közönségi gyűlésben, országgyűlési képviselőnk méltóságos Hilbi Gál János úr által, ő Felségének, Felséges Asszonyunknak, a miniszteriumnak, Deák Ferencznek és Haynald Lajos érsek ő excellenciájának indítványozott, s a gyűlés által egyhangul elfogadott feliratok egy-egy példányát, és utjonnan szervezett tisztikarunk névsorát, becses lapjában közlés végett tiszteletteljesen megküldeni. Tisztviselőink lettek a következők:

Királybíró: György István. Főjegyző s törvénybíró: Dobay Dénes. Tanácsosok: Mihály Mihály, Dániel György, Márton György, József Imre, Benedek Ágoston, Both Keresztes. Államügyész: Bocskor Mihály. Számf. tanácsosok: Benedek Miklós, egyszersmind aljegyző, Ambrus Albert, id. Lőrincz Péter, Finta György, Bálint György, ifj. Lőrincz Péter.

Oláhfalú felirata ő apostoli királyi Felségéhez.

Szentséges Császári és Apostoli
Királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk!
Azon sok hányattatás közt, melyre mezővárosunk is összes hazánkkal együtt a lefolyt évek alatt ki vala téve, soha el nem vettettük bódólatlalt ragaszkodásunkból kifolyó azon bizalmunkat, hogy Felségéd bölcsessége és őseitől öröklött keresztény erénye fogja békésen érvényre juttatni igazunkat. És ime a mi reményünk teljesült. Midőn Felségéd kegyelméből szervezésünk után ma először tartjuk gyűléstünket, havasunk magassáról tiszta székek érzelmeinkkel, forró hálákkal járulunk Felségéd elibe azon atyai jószágért, mely szerint elvette a hazánk ellen oly sok oldalról és sokféleképp irányzott tanácsokat, alkotmányunk helyreállításának igazságos eszméjét uralkodása vezérelvül kitűzni méltóztatott. Üdvözljük Felségédet, Ki első szent királyunk koronájának fejéretételével a szövetséget, mely minket Felségédhez, és Felségédet hozzánk mindig kötötte, most a vallásos hit, az ősi törvényesség és magyar hazánk szívből fakadó közérzete által megingathatlan szilárdá tette. Felségéd atyai szíve koronázatása után valóban Királyi di-cső tettekben nyilatkozott, minőket a történelem még lapjain nem mutatott fel; Önmaga tette le a dús első alapot, azon könyek és szenvedések elenyésztesítésére, melyek az uralkodása kezdetén felmerült szerencsétlen félreértéseknek valának következményei; az 1863-iki n.-szebeni gyűlésen létrejött szabályok megszüntetésével Önmaga hozta létre az erdélyi részekbeli alattvalói, mint atya egyenletlenkedő gyermekei közt a kibékülésnek és azon visszavonások teljes elenyésztesítésének elemét, melyekre nézve azokban tápanyagot találtak.

Felségéd hazánk alkotmányosságának egyik biztosítékát adta meg, midőn törvényeink értelmében parlamentarizmusunkat kinevezte, és ebben felelős tanácsosainak oly férfiakat választott, kik a haza közbizalmával felvértezve törekednek

Felséged trónjának dicső fényét és Magyarország megrongált jóllétét helyreállítani.

Fogadjá Felséged e mezővárosbeli hű alattvalóinak legűzösebb üdvözléseit, kik a leghalásabb érzelmek közt Felségednek a legkésőbb korig terjedő boldog életet, a legdicsőbb uralkodást, és az igazságos uralkodók egyik fűjalmát és áldását: a megkezdett jónak és dicsőségnek fenséges utódában változatlan folyamát és örök fennmaradását óhajtva, öröklünk

Felséges Császári és Apostoli Királyi Felségednek

legalázatosabb, örökre hű alattvalói és szolgái

Oláhfalú mezőváros közönsége.

György István, Dobay Dénes,
királybíró, főjegyző.

Oláhfalú felirata Királyné ő Felségéhez.

Felséges Császárné és Királyné!

Legkegyelmesebb Asszonyunk!

Midőn Felséges Urunk Királyunk atyai szívét oly sokan és sokféleképpen töltünk elidegeníteni, és hazánkkal együtt a királyi trónnak szilárdaságát aláadni törekedtek: az isteni bölcs Gondviselés egy angyal adott melléje, Ki az igazság örökség és szeplőtelen sugárait ragyogtatva, ezek dicső fényével árasztotta körül Urunk Királyunk trónját, hogy hazánk jogainak méltanyossága, és hódolati ragaszkodásunk őszintesége feltűnjének.

Felséged a mi jó édesanyánk lett, Ki megmentette gyermekeit azon akadályoktól, melyeket ellenségeink a jó atyának bölcs elméje és irántunk érzni akkor se szűnő szíve elibe halmozni törekedett volt. És Felségednek a mindenek atyja megengedte elérni a jó anyáknak legfőbb jutalmát és boldogságát: öröklönyeket hullatott Felséged magyarországi millió gyermekeinek meglegedése felett Urunk Királyunk és Felséges koronázatásainak dicső nagy napján, érzékeny, ártatlan szívének fohászaival imádkozva áldást a kibékülés dicső művére, melynek Felséged vala főszekülője.

Egy nagy nemzet tette haláljának sok szép és magasatos koszorút Felséged lába elibe; engedje Felséged anyai szíve ezen mezővárost lakó székely gyermekeinek azon kegyelmet, hogy ezekhez egy havasi virágot tegyünk. Egyszerű ez, mint mi egyszerűek és szegények vagyunk. De havasunk tiszta légből és magaságának felhőtlen világossá gából hozzuk mi, kik halálunkban az igazságnak egyszerűségét, Felséges Urunk és hazánk iránti hűségünkben az ősi székely erényeknek szikla-szilárdaságát, Felséges Asszonyunk, jó anyánkhöz hódolattaljes ragaszkodásunkban homály nélküli tiszta érzelmeket vallások buzgósággal teszünk Felséged trónjának zsámolya elibe, és az ég áldásainak teljességét esdjék Felséges Urunkra, jó édes anyánkra és Felségteknek fenséges gyermekeikre; változatlanul öröklővén

Felségednek

legalázatosabb, örökre hű alattvalói és szolgái

Oláhfalú m. város közönsége.

György István, Dobay Dénes,
királybíró, főjegyző.

KÜLFÖLD.

Hadkészülődési hírek. Sajátságos véletlen, hogy Európa csaknem minden államából hadkészülődési hírek érkeznek. Párisban, Brüsszelben, Kopenhágában, Oroszországban, Olaszországban, sőt talán sehol sem biznak a békében, és a mi Poroszországot illeti, innen hiteles forrásból Torgans erősítését jelentik, mely hír ha valószínű, kirívó ellentétben áll a porosz kabinet békebiztosításai. Egyébiránt a porosz kormány nem áll egyedül, midőn ajkai békét hirdetnek, míg szíve harczián van hangolva. Franciaország egy hó alatt már készen akar lenni új felfegyverkezésével, míg Oroszország mindig nagyobb csapatokat összpontosít a török határokon. Ha a hatalmasságok így folytatják a dolgot, jövő tavaszra, — feltéve, hogy a béke addig nem háborítatik meg — oly haderőt gyűjtenek össze, minőt Európa eddig még nem látott.

OROSZORSZÁG. A „Dziennik Poznanski“-nak írják: „Hitelt érdemlő és egyenesen Szentpétervárról érkező egyenektől halljuk, miképp a cs. udvari orvosok hivatalából jött jelentései szerint Sándor császár egészségi állapota nem engedi meg ő felségének, hogy államügyekkel, általában szellemi dolgokkal foglalkozzék. A senatus ezen jelentés megérkezése után a császár betegsége tartamára regnasság felállítását határozta el; ennek formája és viselője iránt heves vita folyt, míg végre a többség abban állapodott meg, hogy a regnasság Konstantin nagyhercegre, a császár fivérére és Lengyelország hajdani kormányzójára bízassék. — Nevezett lap e hírt nem vállal felelősséget, mi sem, és pedig annál kevésbé, mert az egy ízben már felmerült, de eddig még nem bizonyult be.

LENGYELORSZÁG. Varsóból írják: „A görög egyesült egyház oroszítása folytán, az ezen vallásfelekezethez tartozó hívek Lengyelországban többé nem látogatják az egyházakat, s az isteni tisztelet úgy szólván a pusztá falak előtt tartatik.

Legerősebb ellenzék nyilvánul Biala környékén, hol a múlt héten néhány ezer paraszti Lamazi faluban összesereglett oly szándékkal, hogy az Oroszországból küldött pópát elűzi. A katonaság azonban még jókor megérkezett a színhelyre, és a pápa, habár kissé megfélemlített, szerencsésen megmenekült a veszélytől a makacs parasztoi ellen valószínűleg szigorú rendszabályok fognak alkalmaztatni. Egyelőre a kormányzó még szelid eszközökkel törekszik az ellenkezést legyőzni, de csak kivételes esetekben arat sikert. A parasztoi kegyetlenül bántak azokkal, kik az új szertartásnak alávetik magukat. Biala környékén három paraszti gyermekeit az orthodox szertartás szerint kereszteltette meg, s reá következő éjjel felgyújtották.

TÖRÖKORSZÁG. Konstantinápoly, sept. 16. Ignatieff orosz követ, s Mihály nagyherceg ide érkeztek Epirusban nyugtalanság tört ki, nemkülönben Thessaliában, hol a felkelésre nagyszertű előkészületek tétetnek. Oroszország a Törökországi szövetség-ajánlatot visszautasította, s Törökország most utoljára Franciaország felé hajol.

SZERBIA. Az utolsó montenegrói háború óta a törökök bántatlanul hagyták a Hercegovina határán letelepült szerb néptörzseket, melyek 1867-ig úgy szólván külön köztársaságot képeztek, s csak mult évtől kezdve, midőn Montenegro államkötélkében felvették, fizetnek csekély adót a montenegrói vladikának. Ehez járult, hogy 1000 arnautacsalád a Malussijé folyó partjairól Montenegroba költözött és szintén Miklós fejedelem uralma alá vetette magát. Midőn később a mikiczi törökök hajlamot tanúsítottak az arnauták példáját követni, a török hatóság megeokalta a dolgot s a mosztari basa, támogatva a török papok által, kísérletet tőn a muzulmanokat visszatartani, de sikertelenül.

Ezen jelenségek végre felkeltették Osman basa Bosznia és Hercegovina fő kormányzójának aggodalmát, ki egy zászlóalj rendes katonasággal és néhány ágyúval Pleolebe sietett oly célból, hogy a Drobnyan törzset meghódolásra felszólítsa. A basa elutasító választ nyert, és ennek következtében csatára készült; valószínű, hogy ezóta az összetűzés már tétleg megtörtént. Ez esetben a hercegovinai törzsek elhatározták, hogy együttesen támadnak fel a török uralom ellen. Bosznia eddig nyugodt maradt, de már legközelebbi jövőben fontos eseményekre lehetünk elkészülve a török birodalom ezen részében, melyeknél a szomszéd Montenegro sem marad tétlenül.

SPANYOLORSZÁG. A spanyolországi állapotok megvilágítására a „Times“ párisi levelezője következő tényeket közli, melyeket jó forrásból, t. i. a spanyol kormány egy barátjától nyert. Narvaez a „megkegyelmezett“, fölkelőket ezrével fogatja össze, és a Philipinákra vagy a dögveszes legű Fernando Pora szállítja. Kataloniából 7—800-at szállítottak. Ezek némelyikeért barátjaik könyörögtek, hogy kevésbé veszélyes égalj alá vitesenek. Hiába, mert a kormány örökre akar tőlük szabadulni és nem akarja, mint mondja, soká bízalni. A következő esemény egészen új és figyelemet érdemel. Narvaez és Gonzales Bravo 8—10,000 személyt akarnak elszállítani. Ez ellen tiltakozik — a pénzügyminiszter, mert e szállítás sok pénzbe kerül, már 10—12 millió realba került és így nagy tömegnél többbe kerülne, mint a mennyit a spanyol állampénztár megbirna.

A spanyol emigrációnak demokrata bizottsága Párisban tanácskozássra gyűlt egybe, hogy azon mód felett döntsön, mely által Prim magatartásáról az utóbbi fölkelésben végtételt mondjon. A „Memorial Diplomatique“ Primről azt írja, hogy a spanyol fölkelés alatt, midőn a fölkelésre a jelet megadta, egy általa felszerelt hajón nyugodtan Barcelonára és Tarragona közt sétált föl-alá, várva míg egyik vagy másik város hívei kezére jut. Midőn attól kellett tartania, hogy a spanyol hadihajók valamelyike által elfogatik, visszavonult Genfba, hol a „De la Couronne“ szállodában lakik. E szerint jelenleg már tudatuk tartózkodási helye.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Ő Felségeik franciaországi útjáról ezt írja a „Mem. Dipl.“ Ha előreláthatatlan akadály közbe nem jön, az osztrák felségek, miután néhány hetet a güdüllő várbán töltöttek, oct. 25-kén Bécsből elindulnak, s másnap Nancyba érkeznek, hol meghálnak. Másnap a lothringeni hegek sírját nézik meg, s innen úgy mennek Párisba, hogy d. u. 4—5 órakor oda érjenek. Hg Metternich az egész követési személyzettel Strassburgig kíséri a felségeket.

— Az újon kinevezett kolozsmezei főispán lakhelye, Gyalu, tegnapelőtt innapi színebe ültözött. A nemzeti zászlókkal díszített föutezán d. u. 3 óra tájt hosszú kocsis-sor robogott végig. A megye tisztikara s több bizottmányi tagja jött üdvözölni a szeretett főistit, kít székére a közvélemény emelt. Előljárót üdvözölve aligha nyílt meg valaha őszintebben a szív, mint ez alkalommal, s a megye derék főbírája, Macskási Pál által meghatólag esztelt érzelmek és szerencse kíváncsok bizonyára általánosán osztattak; és az e beszédet kísért s főispán ő magát illető háromszoros éljenzés, nemcsak kötelességszerűleg hangzott el. Ő maga rövid velős beszédben köszöntö meg az irányában nyilvánított

ragaszkodást, s fejezte ki reményét, hogy egy oly tisztességgel, milyen e megyéé, könnyen megoldhatja nehéz feladatát. A tisztelgőket ezután terített asztalok fogadták, kedélyes toasztokkal, melyek sorát a főispánra tett felköszöntésével a megye másik, kedvelt főbírája, Biró Pál, nyitotta meg. — Főispán úr előéért, b. Jósika Lajos ő nmigáért emelt poharat. Az új főispán kedden foglalja el székét, midőn, mint halljuk, banderimmal fogja Gyaluból Kolozsvárra bekisérni a megye közönsége.

— A hiv. lap a következő legfelsőbb kéziratot hozza: Magyar belügyminiszterem előterjesztése folytán báró Jósika Lajos kolozsmezei főispánt, ebbeli méltóságától s hivatalos működésétől, bosszu tartamú, hű és buzgó szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére ezzel fölmentvén, egyuttal helyébe a nevezett megye főispánjává gróf Eszterházy Kálmánt nevezem ki. Kelt Eisennerben, 1867. szept. 5-dikén. Ferencz József s. k. B. Wenckheim Béla s. k.

— A güdüllői kir. kastély helyreállítása, egy bécsi lap szerint, már teljesen be van fejezve úgy, hogy azt az udvar minden perczen elfoglalhatja. A pompás, mintegy 200 holdnyi parkban a Felségek kellemes sétalovaglását tehetnek, s 200 gyönyörű szarvas által a vadászat kelleméről is van gondoskodva. Sajnos csak az, hogy a parknak azon részét, mely a fácskákhoz van szánva, a vasút metszi át. A királyi nyaraló földje a Királyné ő Felsége kívánságára épített verandák, melynek négy terme a schönbrunni minta szerint pompásan (violaszinben) van kárpitozva és burorozva.

— Tegnap azon hír kezdett városunkban terjedni, mintha minden honvédgütylés betiltatott volna, mi bizonyonyal a lapunk mult számában is közölt miniszteri rendelet zavart értelmezéséből eredt; hol pedig tisztán csak is az aradi gyűlés betiltásáról van szó.

— A lutheranuskok superintendense tehát csakugyan dr. Teutsch lett. E hó 19-kén történt meg a választás; dr. Teutsch kapott 53 szavazatból 38-at, Schuller M. 15-öt.

— A legfelsőbb törvényszék, mint az „U.“ értesül, még tavaszig maradna jelen helyzetben.

— A szabadságos és tartalékos katonák a honvédelmi miniszterium rendelete folytán magánjogi, valamint büntetőügyekben a polgári hatóságok alá helyeztettek; s ezzel végeszakadt több rendzavaró, helyke suhanc hányavetiségének.

— A holnap tartandó honvédtáncverseny végleges műsorozata: I. szakasz. 1) „Rákóczy nyitány“, Szigligeti. 2) „Rákóczy Ferencz fogsága“ című drámájához, írta Kéler Béla, előadja a helybeli cs. kir. kat. zenekar. 3) „Művészi bordal.“ Férlikar, Hölzeltől, előadja a leendő dalárda. 4) „Önmegadás.“ Négyes, zongora, kisbőgő, hegedű és physharmonikára Battától. Előadják: gr. Bethlen Aurelia úrhölgy, Bodor Pál, Boér Gergely és Gegenbauer urak. 5) „Magyar népdalok“, éneklí Odry Lehel úr, zongorán kíséri, Ibener úr. 6) „Concert simphonia“, két hegedűre zongora kísérettel, Alard Delphintől és pedig: a) „Lerghetto“ 33-dik műből; b) „Alegro maestoso“ 31-ik műből, előadják: Mátéfi Károly és Boér Gergely urak, zongorán kíséri Ibener úr. II. szakasz. 6) „Magyar népdalok“, éneklí gr. Bethlen Vilma úrhölgy, kíséri Pongrácz nemzeti zenekara. 7) „Fantasie concertante“, röpkürtre Hallmayertől, előadja a cs. kir. zenekar. 8) „A honvéd özvegye“, Arany Jánostól; szavalja ifj. gr. Bethlen János úr. 9) „Kaczagó dal“, Aubertől, előadja K. Papp Miklósné Szabó Pepi úrnő; zongorán kíséri Ibener úr. 10) „Szép nap egy művész életéből.“ Átirat magyar népdalok felett Gegenbauer úrtól, zongorára. Előadja Bokros Ádámné Mózél Gizella úrnő; kíséri Pongrácz zenekara. 11) „Felszólítás a tánczra“, férlikar, Strochtól; előadja a leendő dalárda. 12) „Hunyady induló“, Erkel Ferencztől; előadja a cs. katonai zenekar.

— A honvédalapból előleges segélyeket osztó bizottság, eddigi munkássága rendén úgy tapasztalta, hogy sokan folyamodnak ily segélyért, a kik arra — a honvédalap rendeltetéséhez képest — jogosan igényt nem tarthatnak; továbbá, hogy a segély rögötni s késégtelen megnyerése téves föltételezésében sokan s még oly helyzetbeli egyéniségek is megkísérlik ide távolabbról befáradni, a kiknek maguk itteni ideiglenes fenntartására, vagy — ha segélyt nem kaphatnak — a hazatárazásra kellő pénzerejük nincsen. Az ily eljárásokból az illetőkre háruló kedvetlenségek ezentuli kiküldése végett tehát szükségesnek látja a bizottság újabban is figyelmeztetni a volt honvédeket: 1. hogy a honvédalap határozott rendeltetéséhez képest, abból csak az 1848—49-dik évi harcokban valóságos rokkant és munkaképtelenné lett honvédek, vagy esetleg azoknak özvegyei és árvái, ha későbbi összekötötésből nem származnak, nyeresednek segélyt, s hogy ennél fogva másnemű kérvények tekintetbe nem vehetnek; 2. hogy csak oly folyamodványokat vehet a bizottság tekintetbe, melyek a kijelölt illetékeségek kérdéseire nézve közhatósági és orvosi, s az özvegyeket és árvákat illetőleg egyházi bizonyítványokkal is hitelesen és teljesen okmányolva adatnak be; 3. hogy a bizottság ügyviteli rendjénél és a folyamodók sokaságánál fogva, a minden kifogáson kívül álló kérvényekre se szolgáltatathatván azonnal ki a segély-jutalék, ne fáradszék személyesen be ide az illetők; meg le-

hetvén másképpen is nyugodva a felől, hogy helyhatóságai utján ide bejuttatott, kellően okmányolt folyamodványaikra maga idejében viszont helyhatóságai utján megküldetik a segély. Ezekből kifolyólag figyelemzetnek végre az illetők, hogy a már eddig bejuttatott, de fennebbi tekintetekben netalán hiányos kérvényeket haladéktalanul kiegészíteni igyekezzenek.

— Az országos magyar iparegyesület Pesten e hó 15-kén tartá alakúti közgyűlését, melyet elnöke, b. Eötvös miniszter úr, szép beszéddel nyitott meg.

— A francia kormány és vasúttársaságok a magyar gabonaszállítás nehézségeivel vannak elfoglalva. Fővevő a kormány, mely azt a hadsereg s flotta számára vásárolja. A magyar gabonát most kezdik szállítani, s már is kiténik, hogy a svájci pályák e célra nem elégségesek. 100,000 hektoliter szállítására 1000 nagy kocsis szükséges; az osztrák és francia főpíaczok közt való ide-odamenet legkevesebb 20 napot igényel; e szerint 1 millió hektoliter szállítására 10,000 kocsi kívántatik s 20,000, ha 30 nap alatt 2 millió hektoliter szállítandó. A pályákat most kombinálni törekcsenek a vízi utakkal, s jobban sajnálják, mint valaha, hogy ez utóbbiakat amazoknak feláldozták.

— A portugál király ellen állítólag sajtóságos merénylet történt. Lissabon egyik utcáján háladt keresztül, midőn egy majom, mely éppen művészetét mutogató, ráugrott s majdnem megfojtotta, mielőtt megszabadíthatták volna e dühös állattól.

— Miksa császár végrendelete a mult hetén bontatott fel több hivatalos személy jelenlétben.

— Egy debreczeni lap a következő különös esetet beszéli el: A kath. templom tornya ablakán, onnan, a hol a harangok vannak — harangozás alkalmával az árvaaház egyik növendéke kibukott s fejével a templom tetejét betörté, ekkor a tetőről legördült, a templom földszinti részén végigvonuló oltárfülkéke tetejére, innen pedig a földre. — A leeséskor a gyermek eszméletét elvesztette, azonban megpiócáztatván magához jött és eddig rajta semmi jelentékeny sérülés vagy törés nem vétetett észre.

— A gazdasági egyeslet szőlőszeti szakosztálya a kolozsvári hegyeken és kertekben termelt szőlőfajokból szőlőkiallítás fog rendezni. Felkértenek a szőlőszet baráti, kert- és hegybirtokosok, hogy az anyira szükséges tanulmány s kölcsönös okulás tekintetéből, méltóztassanak ezen egyszerű, inkább házi, mint nyilvános kiállításba részt venni. Szükséges, hogy az egyes fajokból a gerezd mellett az idei termő-veszszó derekáról két ép levél, s 2—3 bog hosszúságú sima veszszó is küldessék be. A kiállítás nyitva lesz f. hó 25-kén reggeli 9 óratól estéli 7 óráig. Kiállítási helyiség b. Radák Istvánné piaci házban telken a szentgyébzútczára fekvő épület, jelenleg a titoknokai szállás, hová a küldemények szept. 24-kén lesznek szállítandók.

Nagy Ferencz.

— Sajtó alatt van, és maholnap megjelenik „Riadó“ hangok az 1848 és 49-ki magyar függetlenségi harczból, összeszedte L. Bodor László, kiadja Stein János. E gyűjtemény mintegy 400 költeményt fog tartalmazni a függetlenségi harcz idejéből és igen csinos kiadásban, velin papíron fog megjelenni. Ajánljuk előlegesen is e hasznos irodalmi vállalatot olvasóink figyelmébe, és hiszszük, hogy e szép nemzeti emlék nagy keletnek fog örövendeni.

3882.—1867.

Hirdetmény.

A vaspálya részére történendő kisajátítás céljából folyó év szeptember 23-dikán a vasuti mérnök urak által az egyes birtokrészek felmérése megkezdődik, még pedig legelőbb azon ponttól kezdve, a hol a Papfalva felé vivő út a bácsi országúttal metszi, Bács-felé. Az országútnak a város felőli részén fekvő földek fognak felmérni; értesítettek tehát az e határozásni birtokosok, hogy hibás felmérések kikerülése tekintetéből azon rend szerint, a mint saját birtokaikra a sor reá knrl s ez iránt az illető mérnök úr által a tizedkapitány utján értesítettni fognak, a hely színén jelenjenek meg.

Kolozsvár sz. kir. város közigazg. tanácsának 1867-ben sept. 19-kén tartott üléséből.

Felszólítás.

A Kolozsvár városi tisztújítási kijelölő bizottmány tekintve az alkotmány kívánalmaiból folyó gyakorlatot, a mai ülésében hozott határozata folytán, a kolozsvári tanácsnak törvényszéki osztályánál levő o. é. 420 frt évi fizetéssel egybekötött tiszti ügyészi (azaz: a büntető eljárásoknál való vádló ügyvéd) állomás betöltése tekintetéből, ezennel felhívja a Kolozsvárt lakó okleveles ügyvéd urakat, hogy azok, kik ezen állomásra kijelöltetni kívánnának, legfeljebb a jövő vasárnap estvéig (sept. 22.) az alólirt választási elnöknek magukat jelenteni sziveskedjenek, hogy a kijelölésre ajánlatba hozhattassanak. Önként érte-tödvén, hogy a kinek oklevelessége a bizottmány előit általán tudva nincs, az olyan az oklevélét is az elnöknek előmutatni tartozik.

A kijelölő bizottmányunk Kolozsvárt 1867 sept. 18-kán tartott üléséből.

Hajos János,
választási elnök.
Tamási Sándor,
kijelölő bizottm. jegyző.

Eln. sz. 281.—1867.

Hivatalos jelentés.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének 1866-ik év február 3-án kelt legfelsőbb elhatározása és a magos királyi főkezesnek idején január 11-iki és május 25-iki 19. és 7191. számok alatt kelt magos rendeletei folytán folyó sept. 3-án itten, Seps-Szent-Györgyön, megtartott lőtenyésztési állami díjak kiosztása alkalmával az alább megnevezendő tenyésztők nyertek jutalom-díjat és ezüst érmét, n. m.

Szopos csikóvali anyakanczért: sepsi-szent-györgyi Vida Dániel 12 db cs. kir. aranyat, dálnoki Lázár Mihály és szotyori Nagy Károly 8—8 db cs. kir. aranyat, kézd-martonfalvi Bogdán Imre, dálnoki Hadnagy János, sepsi-szent-györgyi Dacó János és ugyan idevaló Isák Lajos 5—5 db cs. kir. aranyat és egy-egy darab ezüst-érmét; továbbá zágoni r. kath. lelkész Kovács Elek, kilyéni Szabó József, léczfalvi Benedek Sámuel, angyalosi Losonczy Ferencz, árapataki Babos Ferencz, altorjai Fejér János, o. besenyői Kozma Dé-

nes, s.-sz.-györgyi Kovács Lajos és czovali Csia Antal egy-egy ezüst érmét.

3 éves kanczákért: tamásfalvi Thuri Gergely 10 db cs. kir. aranyat, zágoni Beczasi Kristóf és uzoni Pünkösdi Lajos 7—7 db cs. kir. aranyat; bodoki Koréh Andrásné, dálnoki Kovács Károly, Gál Zsigmond és uzoni Gidófalvi Lajos 4—4 db cs. kir. aranyat és 1—1 db ezüst érmét; továbbá dálnoki Lázár László, mátfalvi Becső Lázár, ilyefalvi ev. ref. lelkész Révai Lajos és szotyori Nagy Andrásné 1—1 ezüst-érmét.

A magány mének jutalmazására megállított állam-ösztöndíjak elnyerésére összesen 2 magány mének jelentettek be és vezetett elő, de ezeket a bizottmány — tenyésztési szempontból — díjmenteseknek nem találta.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1867. sept. hó 4-én.

Grosz Pál, h. jegyző.

UJ POSTA.

— Pesti lapok Bécsen át Turinból egy megdöbbentő táviratot hoznak, mely vagy óriási

rágalom, vagy roppant hanyatlása egy fényes szellemnek. A Bécsből 18-kán keltezett sürgöny így szól: „Folyó hó 17-én Turinban kelt távirat jelenti: Minden kétségen felül álló hírek szerint, Kossuth szeptember 1-én gróf Stackelberg orosz követvel Dieppeben találkozott, s tőle egyelőre 50,000 frankot vett át. Szilágyi Virgil Berlinben tartózkodik, hogy a porosz kormányval hasonló tárgyalásokba bocsátkozzék.”

— Pesten a honvédegyetlek ideiglenes központi választmánya f. hó 17-én kimondott gyűlésében az aradi gyűlést meg nem tarthatónak nyilatkoztatta ki.

— Abonyból írják, hogy a Kossuthhoz intézett ama bizonyos levél nem a várostól eredt, hanem csak néhány oly egyén komponálta, kik állásuknál fogva leginkább kötelezve vannak a kormány irányabani engedelmességre.

— Fleury francia török Bécsbe utazása sokféle magyarázatra ad alkalmat, némelyek már késznek mondják az osztrák-francia szövetséget, mások ezt csak a reichstadti herceg hamvainak elvitelére szorítják.

— Szt-Pétervárról e hó 17-éről sürgönyzik: Az orosz és francia udvar közti viszony feszültni kezd; mindkettő kijelenté, hogy a kandi ügyben egészen ellenkező nézetek vannak.

— Rómát ismét elfogta a Garibaldi-től félelem. A város körül erősítések, csapatösszevonások történek.

Gabonaár Kolozsvárt sept. 19-én 1867.

(Alsó a. mérő, középső.)

Tisztabúza 3 frt 80 kr. Elegybúza 3 frt — kr. Rozs 2 frt 30 kr. Árpa 1 frt 66 kr. Zab 1 frt — kr. Törökbuza 2 frt 68 kr. Pityóka — frt 70 kr. Marhabús fontja belváros 15, külvárosban 14 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 20-kán: 5% Metaliques 100 frt 56.50. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 65.—. Kamat 58.40. 1860. Kölcsön 82.40. Bankrészvény 683.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 180.30. London 101 frt 23 1/4 kr. 123.50. Ezüst 121.50. Cs. királyi arany 5.89.

Sept. 17-kén: Földtehermentesi kötvény Magyarországi 68.75. Erdélyi 62.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Ifj. Csiky József

női-pipere és fehérnemű divat czikkek raktára,

(Kolozsvárt, főtér, 7-dik szám br. Szentkereszt-ház.)

Egész tisztelettel tudatom a n. érdemű közönséggel, hogy a párisi világtárlatot meglátogatván, fő célom volt a női-pipere és fehérnemű divat czikkekben történt haladást tanulmányozni, hogy azokat, a lehetőségig ide haza is alkalmazhassam, s egyenes öszveköttetésem által minden időben a legújabb párisi divat-czikkekkel szolgálhassak.

Párisban és Bécsben, személyesen tett bevásárlásaim közül, különösen ajánlom a következő legújabb divat czikkeket: többféle őszi és téli női-öltönyök, magyar- és francia kalapok, a legfinomabb fő-diszek és virágok, ingek, miederek, finum kesztyűk és lábbelik, francia moulok, batistte-clairek, necz- és mou-selin-függönyszövetek, tarlatánok és blondok, himzések, legújabb mintájú kézelők és gallérok, s több apró czikeket.

Valamint eddig, ugy ezután is fő törekvésem lesz jutányos és pontos szolgálat által a nagyérdemű közönség becses pártfogását és bizalmát kiérdemelni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan igazíttatnak.

POPP J. G. ANATHERIN-SZÁJVIZE.

Valamely különlegesség eredménye, ha ezt bár mekkora fáradsággal a költéssel is lehetett elérni, bizonyos iparvagoknak mindig kényelmes eszközül szolgál a közönség megcsalására, midőn hasonló vagy épen egyhangú név alatt rossz czikkeket olesó árért ajánlanak.

Fogorvos POPP J. G. Anatherin-Szájvize, Bécsben, Stadt, Bognergasse 2. amely 20 év óta bel- és külföldön a legjobb ilyenmő szájvize van elismert, oly különlegesség, melynek nevét felhasználják, hogy a közönségnek legalább azon részét vezessék le, a mely látszólag olesó ár által magát megvesztette, s a kísérlettelre csábítottat engedti. Mindenesetre elég egy ily kísérlet, hogy meggyőződjék az ember, miszerint 40 kr. valamilyen festett zagyvalékok igen, de nem a hírneves POPP-féle Anatherin-Szájvizet lehet kapni, a mely még ma is, mint esztől 20 évvel íveg száma 1 frt 40 kr. s úgy ritka mint drága tartamrészre fel fogva, melyek vegyítése, daczára minden vegytani kísérleteknek, még mindig a feltaláló egyedül titka, olesóiban elő nem állítható.

E hirdetmény ezéjla megóvni a t. cz. közönséget

csalástól

A POPP-féle Anatherin-Szájvizet júbab hozzáadás következtében, mely magát fényesen igazolta, 1864 óta ismét 15 évre lőn kiváltságolva s az üveg és árújegy mintá- és bélyeg- védelme által, külsőleg is e czim alatt:

cs. kir. legf. szab. ú. j. Anatherin-Szájviz

(k. k. a. p. n. v. Anatherin-Mundwasser)

Könnyen felismerhető. Valóli minőségben csak alólrt kiváltság-tulajdonosnál vagy az időnként közzéteendő megrendelési helyeken Bécsben, a vidéken és a külföldön kapható.

POPP J. G.

fogorvos, Stadt, Bognergasse Nro. 2.

BIZOMÁNYOSOK:

Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. és ENGEL J. gyógyszer-tárakban. Tordán: Wolff gyógyszer. Szébenben: Müller gyógyszer. Zóher, Steiner, Brassóban: Fabrick gyógyszer. Jekelius gyógyszer. G. Antal és C. Károly-Fehérvárt: Sander gyógyszer. Ségessvárt: Misselbacher & Deutsch, Dánián D. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Décsen: Krémer Sámuel. Déván: Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Foltbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Pogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézd-Váradhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyíregyházán: Bertalan gyógyszerész. Sanyér-Váradhelyt: Gerber gyógyszer.

Stein Jánosnál Kolozsvárt előfizethetni**„KOSSUTH-ALBUM“-RA!**

Merész szó az a mit leirtunk, s még merészebb vállalkozás a mit az kifejez.

A zsidó nemzetnek csak imáiban s ünnepléses alkalommal volt szabad használni a Jehova nevet, hétköznapi más szabott eléje villási törvénye.

Kossuth neve is annyi dicsőséget, áldást és nagyságot jelent hazánkban, hogy a ki könnyelműen ajkaira veszi, bűnös és méltó az ítéletre.

A közönség méltán vár hát rendkívülit, jogosan követel sokat, midőn e századokat besugárzó, a nemzettel élő, a nemzettel elhaló fényes nevet hangoztatva lépünk színe elé, s ha még sem riadtunk vissza az elvállalt roppant bőderejű felelősségtől, ha mégis hozzá látunk — gyöngye kézzel bár — de erőt és bátorságot kölcsönző lelkesedéssel a nagy munkához, azért tettük, mert mélyen meg vagyunk győződve, hogy az irodalom és közönség részéről oly általános pártolás fog támogatni, mely által a Kossuth-album tartalmára és kiállítására nézve egyiránt kitünő oly mű lesz, melyet Kossuth nagy neve igényel, a nemzet pedig becses emlékkül őrizhet, hogy fokozza örömét ha jó, enyhítse fájdalmát, ha rossz napokat rejt számára a legközelebbi, ma még oly bizonytalan jövő.

S ha Hugó Viktor a dicső turini száműzött elv- és sorsrokon a „Őszi lombokat” jerseyi remetelakából, mint egy hervadt ágat küldte hazájába az őt szerető népnek, mi ez albumot hazulról mint valami viruló csokrot, az őt báványozó nép nevében, annak jeléül fogjuk megküldeni Kossuthnak — hogy élünk, hogy emléksznünk, hogy várjuk, de — távollétében is ápoljuk ama magasatos elveket, s szent eszméket, melyeket ő hintett el, s melyek közül, hogy az üdvezítő szavaival éljünk, — némelyek ugyan sziklákra estek, de mások termékeny földbe hullottak és gyümölcsözni fognak.

Erőszak és idő csak azt öli meg, s temetheti örök sirba, a mi halandó, a mi anyag, a mi por és hamu; a halhatatlan szellem daczol a fegyverek, daczol a századok rombolásaival, s a szerint emeli vagy bukattja meg az utónemzedéket, a mint kegyelettel óvja és tiszteli, vagy hálátlanul megtagadja vagy feledti azokat, kiknek vezérlete alatt e szellem legdicsőbb csatái vívattak.

Kiadó butorozott szállás.

A Szechenyi téren 26. sz. alatt, emeletben szabad levegőn, három ujonan kifestett szoba, konyha, pinczével, kibutorozva, october elején kezdve, havonként bérbe kiadó. Értekezhetni helyt a tulajdonosnál, vagy Stein könyvkereskedésében.

Ugyanott egy földszinti szoba kiadó.

BEIMEL és HERZ

Pesten országút 3 sz.

Ajánlják 11 év óta fennálló Apolló-szappan főraktárakat, mely f. é. augusztus 15-ke óta az elhírhedett

Apolló-gyertya

minden nemeinek főraktárával van összekötve, s számos megrendelést kérve, pontos és legszorgalmas szolgálatról kezeskednek.

BEIMEL és HERZ

Pest, országút 3 sz.

O v á s!!

már 35 év óta a legjobb hitelnek örvendő a jeles tulajdonságai miatt nagyon híres

Fernolendt Ferencz-féle

bécsi- vitriol nélküli csizma fénymaz,

és ezért bel- és külföldön ezen készítmény általánosan elismert jelességéért többen (és ezek közt volt könyvvezetőm, ki magát Fernolendt Ferencz öccsének nevezi) azon megdondatlan eszmére jöttek, hogy magokat idegen tollakkal felkésztve „bécsi fénymaz” néven az enyémhez hasonló viguette alatt egy sokkal rosszabb készítményt terjeszsenek. Azért én

FERNOLENDT ISTVÁN

hirdetem és tudatom, hogy még nagybátyám életében 22 évig vezettem a gyártást, kezelést, és hogy boldogult bátyámnak Fernolendt Ferencznek egyetlen és törvényes örököse én vagyok, és mint ilyen egyedül bírom a „bécsi fénymaz” gyártásának titkát, mely fénymaz nem szárad, hanem jóság mellett 4 — 5 évig egyenlő lágyan és frissen megmarad. Ennélfogva intem a nagy érdemű közönséget és t. kereskedő urakat ismételten és különösen, miszerint ne engedjék magokat csalóktól rossz készítménnyel, rászédetni valamint a bőrt rossz vegyítékekkel bemázoltnak.

Az én törvényes bejegyzett cégem

ELŐBB Fernolendt Ferencz MOST István

Gyárom van: Bécs, Landstrasse Hauptstrasse Nro 74.

Gyári-raktárom: ezöltő Grünangergasse Nro 8. most Stadt Schulerstrasse Nro 21.

Bécs, aug. 1. 1867.

FERNOLENDT ISTVÁN.

Hirdetés.

Egy legújabb divatu, teljesen új és soha nem használt

UTAZÓ ÜVEGES KOCSI

eladó. Értekezhetni áráról a helybeli zálog-kölcsön intézetnél.

Eladó 1866-beli**BOROK**

Magyar-Bikkösön, az 1-ső szám alatti udvarban.

Ugyanott eladók fejős- és meddő-bivalok.

Eladó tűzifa.

A gróf Bánffy részesek gyalui raktárában található tűzi bika ára egy ölnök 5 forint,

az ölek egész mértékre vannak rakva, s a fa kitünő jó. Utalványt válthatni Kolozsvárt Tauffer Ferencz ur kereskedésében.

Pályázat.

A marosvásárhelyi reformált egyház kebelében fennálló 3-dik és 4-dik osztályú felső-leányiskola mellé egy tanítói állomás betöltése végett pályázat hirdettetik.

Évi fizetés 300 frt o. é. 24 véka tiszta, 36 véka elegybúza, 2 öl tűzifa és lak, vagy ennek megfelelő lakbér.

A pályázók képességüket és erkölcsi magukviselését tanúsító folyamodásukat f. évi october hó 1-ső napjáig h. feltgyelő gondnok méltóságos Szentgyörgyi Imre urhoz intézzék.

A választás f. évi october hó első napjaiban történik.

A megválasztott 14 nap alatt állomását elfoglalni köteleztetik.

A marosvásárhelyi ev. ref. egyh. képviselő testületnek 1867 sept. 8-dik napján tartott gyűléséből

FARKAS ELEK, egyházi jegyző.

A magyar nemzet egész multja, szenvedésben és dicsőségben egyiránt gazdag története kezeskedik, hogy őt nincs okunk az utóbbtól féltetni, s ha pillanatra megtáncorodik is néha, ha könnyelmű fiú módjára elhagyja is koronkint az ősi lakot, visszatér ismét a házi tűzhelyhez, a régi oltárhoz, s azon hajlékba, melynek falait dicső férfiak hosszú sora ékíti, kik a hazáért, a szabadságért, a nemzeti nagyságért éltek és haltak, s kiknek példája hasonlón nemcsak ösztönzi, de kötelezi is.

E hosszú sorban a legmagasb hely Kossuth Lajost illeti, s ha lesznek utána, miként voltak előtte nemes bajnokai a legnemesebb czélnak — a központ, a nap ő marad, ő lesz közöttük mindenha.

Mert ő tette szabaddá a népet, s önté a szabad nép lelkébe a nemzeti önállóság azon vágyát, mely annyi véres és dicső — bár sikertelen — küzdelem után, az elmaradhatlan győzelem legbiztosabb záloga.

Milliók áldása, milliók ragaszkodása édesíti meg ezért száműzetése keserű napjait, s milliók szívét, milliók halálját fogja megvinni neki az album, melynek összeállításán fáradozunk, s mely szerény — de a mostoha viszonyok között egyetlen alkalmas mód kifejezni hódolatunkat iránta, a nép és az irodalom részéről, melyek neki köszönhetik emelkedésük szárnyait — a szabadságot.

Pest, sept. 6. 1867.

Előfizetési föltételek.

A „Kossuth-album” csupán eredeti műveket fog tartalmazni legjelesebb íróinktól a lehető legfényesebb kiállítással.

Hogy a kevésbé vagyonosak is megszerezhessék, az előfizetési árt 2 o. é. frtban állapítottuk meg. A legpompásabb diszkötéssel 5 o. é. frt.

A mű oct. hóban kerül sajtó alá. Az előfizetéseket oct. elsejéig kérjük beküldeni. Felkérjük tisztelt gyűjtőinket és előfizetőinket, hogy névaláírásaikat olvashatóan küldjék be, miután azok neveit, kik izeket oktober 5-ig beküldik, az albumban kinyomatni ohajtjuk, hogy a nagy száműzött az irodalom hódolata mellett azon honfiainak névjegyzékét is vegye, kik a kegyelet e művének létesítését előmozdították, s általa mintegy üdvözlétüket küldik hazánk nagy fiának a távol számkivetésbe.

Kolozsvárt, sept. 17. 1867.

Stein János.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutca 74. sz.)